

Schoffelen

Inhoudsopgave

- Wat is de gewenste situatie?
- Maatregelen
- Checklist
- Toelichting op de maatregelen

Goedgekeurd door Sociale Partners

Vooraf in de zomer is er veel schoffelwerk. Langdurige en eenzijdige belasting vergroot de kans op lichamelijke klachten. Andere invloeden op de zwaarte van het werk zijn de kracht die gebruikt moet worden en de weersomstandigheden.

Wat is de gewenste situatie?

- ✓ Het schoffelen leidt niet tot rugklachten of andere gezondheidsklachten.

Maatregelen

- ➔ Voorkom handmatig wieden. Dit kan door de manier van aanplanten, kiemvrije materialen, machinaal wieden of een effectieve bestrijding.
- ➔ Geef medewerkers een ruime keuze in gereedschappen, zodat ze die kunnen afstemmen op de grondsoort en hun lichaamslengte.
- ➔ Pas actief taakrotatie toe.
- ➔ Onderhoud het gereedschap goed.
- ➔ Geef medewerkers een praktijkinstructie over gezond werken met het gereedschap.

Checklist

- Heb ik [een werkinstructie](#) gehad?
- Gebruik ik een scherpe schoffel?
- Kan ik rechtopstaand werken? Zo niet; pas de hoek van het schoffelblad ten opzichte van de steel aan.
- Ligt de schoffelsteel goed in de hand?
- Heb ik schone, niet vale, signaalkleding aan?

- Eén keer nee? Bel je leidinggevendel! (als je het zelf niet kunt oplossen)

Toelichting op de maatregelen

Organisatie en voorbereiding

- Overleg met de opdrachtgever of handmatig wieden zo veel mogelijk kan worden voorkomen door een andere aanplant, de inzet van machinaal wieden of andere vormen van effectieve onkruidbestrijding.
- Beoordeel vooraf hoe het werk op fysiek verantwoorde wijze kan plaats vinden.
- Maak taakrotatie vanzelfsprekend. Bijvoorbeeld door ervoor te zorgen dat meerdere mensen op een locatie werken, zodat schoffelen afgewisseld kan worden met andere werkzaamheden. Of door het werk zo in te richten dat frequent afgewisseld kan worden als er alleen gewerkt wordt.
- Zorg ervoor dat mensen regelmatig even kunnen pauzeren en hun lichaam kunnen ontspannen.

Gereedschap, machines en apparaten

- Zorg dat medewerkers gebruik kunnen maken van scherp gereedschap.
- Stel hoge eisen aan de schoffels. Schoffels die veel inspanning vragen, leiden tot onnodige (extra) belasting. [Zie bijlage Ontwikkelingen bij het schoffelen.](#)
- Geef medewerkers een ruime keuze in gereedschappen, zodat ze die kunnen afstemmen op de grondsoort en hun lichaamslengte. Zo kunnen ze in een goede houding werken.
- Zorg voor lichte schoffels met een dun schffelblad en een snijdende vorm (zodat het snijvlak onder een hoek staat ten opzichte van de duwrichting). Het schffelblad moet van hard materiaal zijn, zodat de schffel zo lang mogelijk scherp blijft. Zo zorg je voor een lage weerstand bij het schffelen.
- Onderhoud de schoffels goed en maak ze regelmatig scherp. Een scherpe schffel werkt lichter en prettiger.

Opleiding en instructie

- Instrueer de medewerkers in begrijpelijke taal en aantoonbaar over de risico's van het werk en de te nemen maatregelen.
- In de instructie aan de medewerkers moet minimaal het volgende aan de orde komen: [Zie BIJLAGE.](#)
- Check of men de instructie begrepen heeft.

Meer informatie

- [Instructie en presentie Schoffelen](#)
- Bijlage: [Ontwikkelingen bij het schffelen](#)